

Sustitsministeriet. Kjøbenhavn, den 24de Januar 1899.

Som allerede fremhævet i mine Udtalelser ved 2den Behandling af Finanslovforslaget for 1899—1900 har det ved den af Sustitsministeriet søgte Bevilling til at lade Inspektør Feilberg foretage en Rejse til Færøerne og Shetlandsøerne ikke faa meget været Tanken, at den paagældende herved skulde sættes i Stand til at give Færingerne Besledning med Hensyn til Driften af deres Landbrug, som derimod at naar han, der i Forvejen er en grundig teoretisk og praktisk Kender af et saa fremstredet moderne Landbrug som vort danske, og som ligeledes ved gentagne Rejser paa Island har erhvervet et temmelig omfattende Kendskab til de Vilsaar, hvorunder, og den Maade, hvorpaa det derværende Landbrug drives, havde haft Lejlighed til paa lignende Maade dels at sætte sig nøje ind i de færøste, høist ejendommelige og paa flere Punkt vistnok mere, end det er af Naturforholdene paabudt, primitive Landbrugsforhold, dels under et Ophold paa Shetlandsøerne at sammenligne de under meget beslægtede Naturforhold derværende Landbrugsmetoder med de færøste, — han da ved den Betænkning, der herefter fra hans Side vilde kunne forventes, skulde hde Regeringen og herigennem selvfølgelig Lagtinget og de stedlige færøste Myndigheder en saadan med omfattende Sagkundskab udrustet Bistand, som ved de Foranstaltninger til Ophjælpning af det færøste Landbrug, der staa paa Dagsordenen, vil være saa godt som uundværlig.

Hvad særlig angaar Forsøgsbruget paa Kirkebo have de Arbejder og Forsøg, der her i de sidste Aar med en ikke ringe Energi og Foretagsomhed ere blevne udførte af Kongsbonde Joh. Baturjon, vistnok ingenlunde været uden Nytte, men det har dog netop ved dem vist sig, at man vistnok er begyndt uden tilstrækkelig Klarhed over Maal og Midler. Det er derfor, at Lagtinget har ønsket den paagældende Drift, i alt Fald foreløbig, stillet i Bero til, en sikrere Erkendelse var naaet med Hensyn til, hvad det er, det færøste Landbrug, trænger til.

Hvad det imidlertid ganske særlig gælder om, er en ogsaa med andre Landes Agrarforhold nøje bekendt, sagkundlig Bistand til Forbindelsen af de Reformers i selve Ordningen af Ejendoms- og Brugsforholdene paa Færøerne, der maa formenes at være en uomgængelig Betingelse for ethvert større Fremstridt med Hensyn til Jordens Benyttelse. Den nuværende Jordfordeling var ikke alene, som ganske uberørt af senere Tidens Reformers her i Kongeriget og andetsteds, i høj Grad forældet, men den er hderligere som Følge af en vidtdeven Udstyknings paa sine Steder bleven ganske urimelig. De Reformers, hvortil der nu trænges, ere derfor af en saa gennemgribende og, fordi der jo samtidig maa tages Hensyn til Dernes særegne Naturforhold, tillige saa vanskelig Art, at der ikke ret vel vil kunne skrives til deres Udførelse uden paa Grundlag af Udtalelser, der bør være baarne af en mere omfattende Sagkundskab end den, der frembydes af Dernes egne Kræfter, disses Dygtighed for øvrigt usfortalt.

Naar man paa den Del af Rejsen, der gælder Shetlandsøerne, har foreslaet Hr. Feilberg ledsaget af Regeringens Landbrugskonsulent paa selve Færøerne, er dette sket efter Hr. Feilbergs Ønske, og fordi det selvfølgelig kun kan være nyttigt, at ogsaa denne Mand bliver bekendt med Landbrugsforholdene paa de nævnte Øer. Det vil kun lidet fordyre den blandt andet som Følge af de særdeles moderate Krav, der fra Hr. Feilbergs Side stilles, finansielt set meget beskedne Ekspedition. Skulde der imidlertid fra Rigsdagens Side findes Betænelighed ved denne Del af Udgiften, kan dette selvfølgelig fravaldes og Bevillingen da ned sættes til 1,500 Kr.

Idet jeg med disse Bemærkninger tillader mig at genoptage det af mig ved 2den Behandling tilbagetagne Vædringsforslag, skal jeg saaledes anmode det ærede Finansudvalg om til 3dje Behandling af Finanslovforslaget for 1899—1900 at ville stille følgende Vædringsforslag:

ad Konto § 20 V. D. (Færøerne: Andre Udgifter):
Posten forhøjes med 300 Kr. til 5,187 Kr. 78 Ø.

R u m p.

Det Folketingets Finansudvalg.

Kentzmann.